

Handläggare:
Johan Bergkvist
Tel: 08-508 28 322

Till
Kulturnämnden
2014-04-08
Nr 4

Underlag för budget 2015 med inriktning 2016 och 2017 Stadsarkivet

Förslag till beslut

Stadsarkivets förslag till beslut

Stadsarkivet föreslår att kulturnämnden beslutar följande

1. att godkänna Stadsarkivets förslag till underlag för budget år 2015 och inriktning 2016 och 2017
2. att hemställa hos kommunstyrelsen om att en omslutningsförändring på 12,0 mnkr genomförs till 2015 års budget
3. att överlämna underlaget till kommunstyrelsen

Lennart Ploom
Stadsarkivarie

Ärendet

Enligt kommunallagen ska kommunens budget innehålla en plan för ekonomin för en period av tre år. Budgetåret ska alltid utgöra periodens första år. Stadsarkivets förslag har upprättats enligt de anvisningar som stadsledningskontoret har utfärdat.

Nämndernas underlag ska redovisa en övergripande och sammanfattande analys av verksamheten de kommande åren. Underlaget ska beskriva trender, utvecklingstendenser, strukturella frågor och demografiska förändringar samt effekterna av dessa och eventuella åtgärder.

Ärendets beredning

Stadsarkivets underlag för budget år 2015 och inriktning för 2016 och 2017 har behandlats vid sammanträde med arkivutskottet den 3 april 2014 och i förvaltningsgruppen den 1 april 2014.

1 Kommunfullmäktiges inriktningsmål

1.1 Stockholm är en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök

Stockholmarna ska ha ett stadsarkiv i världsklass. Tillgången till informationen ska förbättras och stadens informationshantering effektiviseras. Stockholmarnas tillgång till stadens information ska öka. Under perioden stärks den strategiska kommunikationen.

Publika ytor och tillgänglighet utvecklas på sätt som gör det attraktivt och möjligt för alla att besöka Stadsarkivet och skapar en kreativ mötesplats för dagens och morgondagens stockholmare. Stadsarkivets användare ges ökat inflytande över utvecklingen av Stadsarkivets service och tillgången på arkivinformation.

Den information som skapas och skapats i Stockholm ger kunskaper och insikter om samtida och historiska villkor, skeenden och processer. Dessa kunskaper ger perspektiv på både historien, samtiden och framtiden. Stockholms stad, dess förvaltningar och bolag har en rik och mångfacetterad historia. Stadsarkivet arbetar med att lyfta fram den och därmed utveckla och fördjupa stadens varumärke.

Den digitala utvecklingen öppnar möjligheter till ökad delaktighet och samverkan. Stockholmarnas insyn och tillgång till stadens information underlättas genom utveckling av gemensamma arbetssätt för ärende- och dokumenthantering inom projektet eDok som genomförs av Stadsarkivet.

Stadens digitala system ansluts till e-arkiv Stockholm. E-arkivet utvecklas mot ökad användbarhet genom förbättrade söktjänster och lösningar för vidareutnyttjande av myndighetsinformation i form av öppen data.

Stadsarkivets samverkan med stadens verksamheter för att utveckla stadens informationsförsörjning fortsätter. Stadsarkivet erbjuder konsulttjänster inom informationshantering och bedriver utvecklingsprojekt inom området. E-förvaltningens införande ställer krav på utvecklade systemstöd och gemensamma lösningar. Stadsarkivet är med och adresserar dessa behov bl a genom eDok-projektets framtagande av teknikstöd och gemensamma processer inom staden för ärendehantering.

I enlighet med PSI-lagens intentioner om vidareutnyttjande av öppen data fortsätter Stadsarkivet arbetet för att andras återanvändande av arkivinformationen ska underlättas. I det arbetet tar Stadsarkivet fram en strategi för informationsförsörjning som anpassas till bland annat PSI-lagen och krav på öppna data. Stadsarkivet samverkar med olika intressenter i utvecklandet av tillgängligheten till arkivinformationen.

Under perioden ska samarbetet med den vetenskapliga forskningen inom arkiv- och informationsområdet förstärkas.

1.2 Kvalitet och valfrihet utvecklas och förbättras

Arkiven bevaras för att informationen i dem ska användas, nu och i framtiden. Arkivinformationen är till för alla och ska nå fler stockholmare. För att underlätta användandet av arkivinformationen digitaliseras och publiceras den på internet i ökande

utsträckning. Stadsarkivet tar under 2014 fram en kommunikationsstrategi som ska öka spridningen av kunskapen om arkiven och arkivens användningsmöjligheter.

Inom digitaliseringsområdet utgör Stadsarkivets kompetenser en gemensam resurs för stadens verksamheter inom digitaliseringsområdet.

Stadsarkivet är en resurs i lärandet om stadens historia, om demokrati och öppenhet. Stadsarkivet underlättar för elever och studenter på alla nivåer att inhämta och utveckla kunskaper och värden ur arkivinformation.

Användarnas behov styr Stadsarkivets utbud av tjänster. Stadsarkivet håller en hög och jämn servicenivå med fokus på ständiga förbättringar och ökade möjligheter till självservice. Stadsarkivet arbetar kontinuerligt med förbättringar av tillgängligheten i dialog med kulturnämndens råd för funktionshinderfrågor.

1.3 Stadens verksamheter är kostnadseffektiva

Stadsarkivet ska på alla nivåer präglas av en kostnadseffektiv drift och ett resursanvändande som ger medborgarna bästa möjliga verksamhet. Stadsarkivet fortsätter att utveckla verksamheten med fokus på kundernas efterfrågan.

Genom metodutveckling utvecklar Stadsarkivet informationshanteringen i staden. Detta sker tillsammans med stadens övriga verksamheter för att maximera kund- och verksamhetsnytta. Stadsarkivet bedriver även uppdragsverksamhet där arbete inom arkiv- och dokumenthanteringsområdet utförs. Genom utveckling av e-arkiv Stockholm och anslutningar till e-arkivet effektiviseras informationshanteringen. Genom att Stadsarkivet är med och leder projektet e-Dok arbetar vi för att effektivisera och standardisera arbetsprocesser inom dokument- och ärendehantering. Genom standardiseringsarbete på området medverkar Stadsarkivet till effektivisering. Stadsarkivet bedriver arbete för att utveckla arbetssätt för att tillgängliggöra öppna data.

Införandet av e-förvaltningen ställer krav på ställningstaganden rörande allmänna handlingars juridiska status i analog och digital form. Framtida digitaliseringar ställer krav på genomtänkta avvägningar i syfte att uppnå ett effektivt bevarande och tillgängliggörande. Stadsarkivet samarbetar med externa aktörer i syfte att hitta hållbara lösningar.

2 Nämndens verksamhetsområde

2.1 Effektiv organisation

Stadsarkivet ska öka tillgången och åtkomsten till arkiven och utveckla tjänster som förenklar och effektiviserar denna åtkomst. För att uppfattas som angeläget och effektivt gentemot både medborgare och stadens verksamheter ska Stadsarkivets organisation ses över och utvecklas vidare.

2.2 Angelägen publik institution

Publika ytor och läsesalsservice

Sedan ett par år pågår ett strategiskt arbete för att utveckla Stadsarkivets roll som publik institution. Under 2012-13 genomfördes en förstudie, och en handlingsplan för den publika utvecklingen antogs hösten 2013. Där föreslogs en omdisponering av de publika ytorna, som optimerar lokalerna både för att bättre kunna ta del av olika former av arkivinformer, och ökar möjligheten till ett rikare programutbud. Under perioden kommer en omdisponering av de publika ytorna genomföras som optimerar lokalerna. Att lokalerna ska vara tillgängliga för alla säkerställs genom löpande samverkan med rådet för funktionshinderfrågor.

Stadsarkivet som läranderesurs

Arkiven är till för alla, men alla har inte direkta frågor till arkiven. I förstudien betonades Stadsarkivets uppgift att lyfta fram historier om staden och om stockholmarna, och presentera och kommunicera informationen på olika sätt i olika medier. All publik besöksverksamhet ska genomsyras av ett pedagogiskt perspektiv. Skolan har en särställning i den pedagogiska verksamheten. Under perioden fortsätter Stadsarkivet utarbeta riktlinjer och paketeringar för den pedagogiska skolverksamheten, som beskriver hur elever och lärare på alla nivåer kan ta del av arkivets resurser.

Programverksamhet

Föredrag, event och utställningar på Stadsarkivet är viktiga kanaler för den pedagogiska verksamhet som riktar sig till alla medborgare. Arkiven tillhandahåller "realtidsdata" från olika historiska tidpunkter och arkivinformer lämpar sig därför särskilt väl som utgångspunkt för dialoger med aktuella händelser och företeelser i omvärlden. Under perioden ska programverksamheten särskilt sträva efter att nå nya besökare, och att genomföras i samverkan med andra aktörer i staden.

Samverkan med Stadsmuseet

Stadsarkivet och Stadsmuseet förvaltar tillsammans stockholmarnas historia. På det publika området avser Stadsarkivet och Stadsmuseet fördjupa samverkan, bland annat vad gäller service till besökare i Stadsarkivets läsesal och Stadsmuseets faktarum. Under perioden kommer Stadsarkivet också medverka i produktionen av en ny fast utställning i Stadsmuseets lokaler.

2.3 Ökad tillgång till arkiven

Stadsarkivet ska anpassa arkivens sökingångar till brukarnas behov och perspektiv och till den tekniska utvecklingen. Formerna för publicering ska standardiseras. Efterfrågan på

skräddarsydda tjänster, exempelvis s k ”scan-on-demand” kommer att öka.

Utökade samarbeten med externa aktörer ger möjlighet till spridande av arkivinformation på flera samtidiga medier.

Arkivvård

Stadsarkivet arbetar med vård och bevarande av arkivinformation enligt en vårdplan. Bevarandeåtgärderna kommer i ökande utsträckning att ske genom ersättningsdigitalisering där behovet av tillhandahållande och bevarande av originalmediet minskar.

Bevarande av information förutsätter ibland byte av medium, i enlighet med riksarkivets instruktion och till följd av landsarkivuppdraget.

Upphandla digitaliseringstjänster

Stadsarkivet har ett ramavtal kring digitaliseringstjänster, där 11 av stadens förvaltningar och bolag anslutit sig, som gäller till sista mars 2016 med möjlighet till förlängning ett år. Efter avtalstidens utgång ska ny upphandling göras och strategin är att utvärdera utfallet för stadens anslutna verksamheter och därefter utveckla och utvidga förutsättningar för digitaliseringstjänster över flera verksamhetsområden. Digitalisering ur ett bevarandeperspektiv kommer att öka i enlighet med Riksarkivets senaste vårdpolicy. Samtidigt kommer utlokaliseringen av stadens verksamheter att innebära ökad efterfrågan på digitaliseringstjänster i syfte att reducera arkivlokalsbehoven.

Strategi för Arkis

Stadsarkivets arkivredovisning ska under perioden helt ansluta sig till Riksarkivets Arkissystem. Systemet används av samtliga institutioner inom Riksarkivet. Via webb är systemet tillgängligt i form av den Nationella Arkivdatabasen (NAD) som är den enda rikstäckande arkivdatabasen för allmänt bruk.

Publika nätet

De digitala resurserna i läsesalen är centrala framgångsfaktorer för vår förmåga att vara attraktiva och dra till oss nya användare. Dagens publika nät har stora begränsningar både vad gäller funktion och driftsäkerhet. Stadsarkivet behöver snarast en framtidsinriktad och flexibel lösning som innefattar både mobila enheter och möjlighet att samverka kring informationsresurser i staden. Under perioden ska en kravspecifikation tas fram och ett nytt publikt nätverk utvecklas och driftsättas.

Utveckla frågehandläggningen

Stadsarkivet svarar årligen på ca 20 000 frågor med begäran om information ur arkiven. Stadsarkivet vill kunna erbjuda en högre grad av självservice, men även utveckla tjänster för att kunna möta efterfrågan av djupare eftersökningar i arkiven.

2.4 Stärkt varumärke och tydligare kommunikation

Kommunikationsstrategi

God intern och extern kommunikation är en förutsättning för att Stadsarkivet ska förverkliga sina mål och sin vision. Utgångspunkt för Stadsarkivets satsningar när det gäller kommunikation är den kommunikationsstrategi som utvecklas under 2014. Den tar sin utgångspunkt i användarnas behov och i de förutsättningar som anges i stadens

varumärkesplattform. Kommunikationsstrategin omfattar åtgärder mot såväl interna som externa målgrupper. Internt kommer fokus att ligga på att förbättra internkommunikationen och att förstärka chefernas roll som kommunikatörer. Externt kommer fokus att ligga på att bidra till att Stadsarkivet uppfattas som ett angeläget arkiv med ett innehåll som bidrar till att prioriterade målgrupper tydligare ser kopplingar mellan dåtid, nutid och framtid.

Grafisk profil

Stadsarkivet kommer successivt under 2014 att övergå till stadens grafiska profil vilket innebär att en del grafiska produkter behöver anpassas. I detta arbete ingår även att ta fram skyltmaterial som bidrar till att det blir tydligare var Stadsarkivet finns för externa besökare.

Externa webben

Den externa webben är Stadsarkivets viktigaste externa kommunikationskanal. Med start 2014 kommer webben under de närmaste åren att utvecklas såväl funktionsmässigt, designmässigt som innehållsligt för att bättre motsvara krav från staden och från användarna.

History Marketing

Verksamhetsområdet History Marketing syftar till att stärka stadens varumärke med hjälp av historia. Under perioden riktar sig Stadsarkivets insatser främst till kommunikatörer i stadens förvaltningar och bolag. Det förväntade resultatet är att Stockholms stads varumärke har en tydlig historisk förankring, som bidrar till att öka Stockholmarnas känsla av sammanhang.

Världsminnenet Stockholms byggnadsritningar

Stadsarkivets världsminneslistade byggnadsritningar är ett flaggskepp för Stadsarkivet och kommer även fortsättningsvis att användas för att profilera vad som finns i Stadsarkivets samlingar och kommuniceras till strategiskt viktiga målgrupper.

2.5 Central resurs i stadens informationsförsörjning

Stadsarkivet har i en organisationsförändring 2014 samlat de resurser som arbetar med att utveckla stadens informationshantering.

Effektiv informationshantering

Under perioden kommer Stadsarkivet att fortsätta driva projekt eDok med syfte att ta fram gemensamma processer och standard för ärendehandläggning i staden med teknisk plattform. Syftet är att utveckla en effektivare och mer medborgartillvänd handläggningsprocess. Projektet drivs i samverkan med SLK och stadens verksamheter. Projektet kommer under perioden successivt att lämna över till en förvaltningsorganisation som kommer att bestå av olika parter från staden och där Stadsarkivet kommer att ha en central roll.

e-arkiv Stockholm

e-arkiv Stockholm driftsattes 2010 som stadens gemensamma e-arkivlösning för publicering och bevarande av stadens digitala information. Anslutningar av stadens verksamhetssystem fortsätter under perioden. Arbetet med att utveckla sökgränssnitt för medborgare och näringsliv fortsätter för ökad användarvänlighet. Med ett rikt och varierat innehåll och attraktiva sökmöjligheter stärks e-arkivet som en värdefull resurs i möjligheterna att vidareutnyttja stadens information.

Strategi för informationsförsörjning

Stadsarkivet arbetar för att realisera offentlighetsprincipen i det digitala sammanhanget. För detta utvecklar Stadsarkivet en strategi för informationsförsörjning som anpassas till PSI-lagen och krav på öppna data. Den omfattar hur digital information uppkommer, samlas in, styrs, hanteras, sprids, publiceras och hålls tillgänglig i staden. Strategin tas fram i samverkan med stadens verksamheter. Strategin kommer att omsättas i en handlingsplan för åtgärder.

Samverkan med andra förvaltningar och bolag

Stadsarkivet utvecklar lösningar för informationshantering i samarbete med stadens verksamheter. Stadsarkivet fortsätter driva den i staden efterfrågade uppdragsverksamheten. Uppdragsverksamheten stöttar stadens förvaltningar och bolag inom arkiv- och dokumenthantering. Detta ger resurs- och kompetenstillskott till verksamheterna och ett nyttigt erfarenhetsutbyte.

2.6 Strategisk kompetensförsörjning

Stadsarkivets betydelse som informationsresurs och publik institution kommer sannolikt att öka under perioden. Användarna förväntar sig delaktighet och anpassade lösningar. Medarbetarna måste kunna fånga användarnas önskemål och förmedla Stadsarkivets information på ett effektivt sätt. Verksamheten kommer att behöva nya kompetenser och utvecklande av medarbetarskapet. Utveckling av det kommunikativa ledarskapet är en förutsättning för detta.

Stadsarkivet fortsätter att arbeta aktivt tillsammans med företagshälsovården för att hålla sjukfrånvaron på en så låg nivå som möjligt.

3 Sammanfattande ekonomisk analys

Bedömningen är att verksamhetens mål kan uppfyllas inom tilldelad budget. Arbetet med ständiga förbättringar och effektiviseringar av verksamheten fortsätter genom kontinuerlig uppföljning. Stadsarkivet ska på alla nivåer präglas av en kostnadseffektiv drift och ett resursanvändande som ger medborgarna största möjliga nytta.

3.1 Drift

Mnkr	Bokslut 2013	KF budget 2014	Justerad VP 2014	Stadsarkivets underlag 2015	Stadsarkivets underlag 2016	Stadsarkivets underlag 2017
Intäkter	38,2	18,0	45,3	68,0	44,0	30,0
Kostnader	-88,7	-67,1	-94,4	-116,3	-92,3	-78,3
Netto	-50,5	-49,1	-49,1	-48,3	-48,3	-48,3

Den av kommunstyrelsen föreslagna budgeten för 2015 uppgår till 66,3 mnkr i kostnader och 18,0 mnkr i intäkter, netto 48,3 mnkr. Inriktningen för år 2016 och 2017 är samma som den föreslagna budgeten för 2015. I Stadsarkivet underlag för 2015 tillkommer utöver detta beräknade nivåhöjande omslutningsförändringar på 12,0 mnkr till följd av bland annat arkivleveranser, e-arkivet och uppdragsverksamhet. Projektet eDok pågår till 2016 och beräknas generera omslutningsförändringar på 38 mnkr under 2015 och 14 mnkr 2016. Faktorer som påverkar budgeten de kommande åren är ett nytt avtal med Riksarkivet avseende landsarkivuppdraget samt när projektet eDok lämnas över till en

förvaltningsorganisation.

3.2 Investeringar

Investering under perioden kommer att behöva göras för utveckling och anpassning av publika lokaler.

3.3 Betydande projekt som inte är investeringar

Under perioden kommer Stadsarkivet att fortsätta driva projektet eDok med syfte att ta fram gemensamma processer och standard för ärendehandläggning i staden med teknisk plattform. Syftet är att utveckla en effektivare och mer medborgartillvänd handläggningsprocess. Programmet drivs i samverkan med SLK och stadens verksamheter. Projektet kommer under perioden successivt att lämna över till en förvaltningsorganisation som kommer att bestå av olika parter från staden och där Stadsarkivet kommer att ha en central roll.

Projekt	Startdatum	Slutdatum
eDok	201308	201608

Lokalförsörjningsplan

3.4 Inledning

Stadsarkivet har verksamhetslokaler på tre olika platser belägna i Frihamnen, magasin 3 och 6 samt Kungsklippan 6. Hyresavtalen för lokalerna i Frihamnen (med Stockholms hamnar AB) går ut per den 31 december 2016. För Kungsklippan 6 gäller ett 3-årigt löpande hyresavtal med Fastighetskontoret.

I Frihamnen är det i huvudsak magasin och på Kungsklippan är det magasin och kontor. Den totala lokalytan uppgår till dryga 17400 kvm, med en hyllmeterupptagning på ca 85 000 hyllmeter. Besökarna (läsesalsverksamhet) tas uteslutande emot på Kungsklippan. All framtagning av arkivmaterial till besökarna sker på Kungsklippan. Arkivmaterial som beställ och finns i magasinerna i Frihamnen transporteras till Kungsklippan en gång i veckan enligt i en för besökaren känd rutin.

3.5 Beskriv behov/efterfrågan samt bedömning av faktorer som förändrar behovet av lokaler

Stadsarkivet har tagit fram en lokalförsörjningsstrategi, där inventering av lokalbehov på kort och lång sikt görs.

Under perioden behöver Stadsarkivet anskaffa förvaringsplats för 60 000 hyllmeter arkivhandlingar.

Stadsarkivet undersöker olika lösningar för att hantera lokalbehovet och bedömer

investeringskostnaden för lokalanpassning och hyllsystem till ca 40 mnkr.

3.6 Kapacitet

Stadsarkivets nuvarande kapacitet på 85 000 hyllmeter är intecknad för kommande års leveranser.

3.7 Förändringar i lokalbeståndet

Under perioden behöver Stadsarkivet utvidga kapaciteten för förvaring av arkivhandlingar för att tillgodose leveransbehovet från stadens verksamheter och statliga myndigheter i Stockholms län.

3.8 Kostnadsutveckling

Under perioden behöver Stadsarkivet investera i utökad kapacitet för att möta det leveransbehov som kommer att finnas i staden och hos statliga myndigheter i Stockholms län. Investeringskostnaden för att ge kapacitet att ta emot leveranser under den kommande tioårsperioden bedöms till ca den 40 mnkr. De arkivleveranser som medges av den utvidgade kapaciteten kommer på fem år att generera intäkter som kompenserar för kostnadsökningen.

3.9 Effektiviseringsmöjligheter

Stadsarkivets hyresavtal för lokalerna på magasin 3 med Stockholms Hamnar AB går ut sista december 2016.

Stadsarkivet kommer i arbetet med att finna ersättningslokaler samarbeta nära med Stadsmuseet.